

๗๘๐

หนังสือพิมพ์
หนังสือพิมพ์

ห้ามนำออกนอกห้องสมุด

373
0730



เรื่อง การดนตรี

ของ

พระเจนดุริยางค์

พิมพ์ในงานฌาปนกิจศพ

นายสาโรช อัครรักษ์

ณ เมรุวัดมกุฏกษัตริยาราม

วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๔๕๓



คำนำ

นางเด็ริมพันธ์ อิศวรภักษ์ ได้มาแจ้งความ ณ หอ
 ดมุดแห่งชาติ กรมศิลปากรว่า จะจัดการ เมาปนกิจศพ
 นายสำโรช อิศวรภักษ์ ผู้เป็นสามี ณ เมรุวัดมกุฏกษัตริ-
 ยาราม ในวันที่ ๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๗ มีความ
 ประสงค์ จะ พิมพ์ หนังสือ แจกในงาน ตาม ขรรณนิยม
 และหนังสือที่จะพิมพ์แจกนั้น พอใจเรื่องการจัดทำของ
 พระเจนดุริยางค์ ซึ่งเคยตง พิมพ์ ในหนังสือ จารสาร
 ศิลปากร อันเป็นหนังสือพิมพ์รายเดือนของกรมศิลปากร
 จึงขออนุญาตคัดเรื่องน ไปจัดการพิมพ์

กรมศิลปากรมีความยินยอมอนุญาตให้นางเด็ริมพันธ์
 อิศวรภักษ์ คัดเรื่อง ดังกล่าวไป จัดการพิมพ์ได้ ตามความ
 ประสงค์ และขออนุ โमतนาในกุศลดำธารณประ โยชนน
 ด้วย หากผิดอนใดจงพึงมเพราะเหตุที่ ได้พิมพ์หนังสือ
 เรื่องนแจก ขอบตนนจงดำ เร็จแก่นายสำโรช อิศวรภักษ์
 ผู้ตวงตบไป ตามควรแก่คดีวิสัยในดัมปรายภพทุกประการ
 เทอญ

กรมศิลปากร

๑๓ พฤษภาคม ๒๔๘๗

ประวัติ

ของ

ศาสตราจารย์ อิศวรรักษ์

ศาสตราจารย์ อิศวรรักษ์ เป็นบุตรของพระอรุณกสิณ
ภาษา (กสิณ อิศวรรักษ์) และนางแฉล้ม เกิดเมื่อ
วันที่ ๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๖๓ ตรงกับเสาร์ ปีมะเมีย
ณ บ้านตำบลดงนกวางต้ง อำเภอเมืองปราบ จังหวัด
พระนคร เริ่มเข้าโรงเรียนเมื่ออายุ ๖ ขวบที่โรงเรียน
สุจริต สอบได้ได้ชั้นประถมศึกษา ๓ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๗ ใน
ปี ๒๔๖๘ ศาสตราจารย์ ได้ย้ายไปเรียนต่อที่ โรงเรียนมัธยมวัด
เทพศิรินทร์ ศึกษาอยู่ ๔ ปี จนสอบได้ได้ชั้นมัธยม
ปีที่ ๓ แล้วจึงออกไปเข้า โรงเรียนเซนต์คาเบรียล ในปี
พ.ศ. ๒๔๗๓ ได้ศึกษาอยู่ในแผนกฝรั่งเศสเป็นเวลา ๗ ปี
สำเร็จชั้นมัธยมปีที่ ๖ ใน พ.ศ. ๒๔๘๐ และในปีเดียวกัน
นั้นเอง ศาสตราจารย์ ได้สมัคร สอบได้ได้ ชั้นมัธยมปีที่ ๗ ด้วย
ศาสตราจารย์ ได้เข้า ศึกษาต่อที่ มหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์
และการเมืองทางแผนกบัญชีและกฎหมาย

นอกจากผ่านการศึกษาด้านกฎหมาย นายสำโรช ยังมีโอกาสได้ผ่านการอบรมศึกษาในทางกรรมมาพอเป็นรากฐานไว้ชนหนึ่ง โดยบรรพชาเป็นสามเณร ในสำนักท่านเจ้า พระคุณ ส้มเค็ญ พระพุทธโฆษาจารย์ (เจริญญาณวร) วัดเทพศิรินทราวาส ในโอกาสที่โรงเรียนบืดเทศมภาคปลายถึงว่าจะมีเวตาบวชอยู่ได้น้อยวัน ก็ได้พยายามศึกษา และ รับการอบรม บ่มนิสัยดี จาก ท่าน เจ้า พระคุณ ส้มเค็ญ ฯ เป็นอย่างดี เหมือนเป็นการสร้างพหุเพื่อบริการอุปถัมภ์

สำโรช เริ่มเข้าทำงานธนาคารแห่งประเทศไทยเมื่อ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๗ ประจำสำนักงานควบคุมปริวรรตและได้ย้ายไปอยู่สำนักงานเงินในชั้นเอง การทำงานของสำโรชเป็นไปอย่างสม่ำเสมอ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเป็นทวิใจวางใจของผู้บังคับบัญชา สำโรชได้เลื่อนชั้นเป็นรองเวรตั้งแต่ ๑ เมษายน ๒๔๘๖ โดยทำหน้าที่ตรวจการในตำแหน่งหัวหน้าหน่วยพัสดุสำนักงานเงิน

สำโรชได้สมรสกับ น.ส. เจริญพันธ์ สโรช บุตรีพระยาดีโรตบต เมื่อ ๗ พฤศจิกายน ๒๔๘๕ และมี

ค

บุตรชาย ๓ คน เมื่อ ๑๗ ธันวาคม ๒๔๙๖ ซึ่งดำโรชให้
ชื่อว่า "เอ"

ดำโรช ชอบดนตรีมาก และเล่นดนตรีได้ดีแทบ
ทุกอย่าง ทั้งเปียโน ออแกน แอคคอร์ดเดียน ฮิม ซอ
ไวโอลิน กีต้า ฯลฯ ที่ดำโรช ชอบมากและเล่นได้ดีเป็น
พิเศษ ซึ่ง เพื่อน ๆ ซอร้องให้เดินให้ฟังบ่อย ๆ คือ ฮิม
โดยเฉพาะเพลง "ดาวแพน" "สารถิ" และ "ส้ม
พระราม" ซึ่งดำโรชร้องด้วยและตชมด้วย

ด้วยเหตุนี้เอง บรรดาญาติ และ มิตร ทักดี จะพิมพ์
หนังสือแจกในงานศพของดำโรช จึงได้ขอเรื่อง "การ
ดนตรี" โดยพระเจนดุริยางค์มาพิมพ์ และดำโรชเคย
แต่งบทละครสดับระบำไวเรื่องหนึ่งในงานต้อนรับน้องใหม่
คณะวิทยาศาสตร์ เมื่อปี ๒๔๙๒ โดยดำโรชได้เป็นผู้
ฝึกซ้อมให้ด้วย จึงได้นำเอาบทละครเรื่องนั้นมารวบรวม
พิมพ์ต่อท้ายไว้ในหนังสือเล่มนี้ด้วย

ดำโรช ถึงแก่กรรม โดย อุบัติเหตุในตอรถกลางคืน
ของวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๗ ถ้าเหตุที่จะถึงแก่กรรม
เนื่องจากความหนาหนาकारแห่งประเทศไทยได้จัดให้มีการ

เที่ยงตอกรบ ดร. แอนโทนิบาช ผู้แทนธนาคารโตกซิง
 เข้ามาสำรวจโครงการต่าง ๆ ของประเทศไทย ตำโรค
 โดยหน้าท หวหนา หนวยพัสต ของ เป็นผู้ คอยคตแต่ สถานท
 เครื่องตม ฯลฯ ให้เรยบรอยจนเสร็จงาน เมื่อเสร็จ
 จากการเดยงแดง ตำโรคขบรถยนครสวรรค์กตบบ้านขง
 อยชอยอาร บางกระบี่ แต่ได้เกิดอุบัติเหตุชนกับรถยนคร
 ปอนเตยกทเยองชอยแดงอดมขงอก ๒ ชอยจะถึงชอยอาร
 อยแต่ ตำรวจบ้อมยาม โกตทเกิดเหตุได้พาดำ โรคตั้ง
 โรงพยาบาลตำรวจ และตำโรคถึงแก่กรรมระหว่างทาง
 หนเอง อุบัติเหตุครงนไม่เป็นทเสีย ใจ แต่เพียงเฉพา
 ญาตมคร และผู้บงคบบนญา เทานน แมกระทง ทาน
 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (พตโท ภ. บริภณัท
 ยุทธกิจ) ยังได้กรุณามหนังสือมาแสดงความเสีย ใจด้วย
 ดงปรากฏตามสำเนาซึ่งได้นำมาพิมพ์ไว้ท้ายน

วันที่ ๑๘ คชนบาย จึงได้นำ ศพ จาก โรงพยาบาล
 ตำรวจมาวัดตมกฤษศรีย รตนำศพเวดา ๑๖.๓๐ น. ทาน
 ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยและท่านผู้มเกยรตคตอด
 ญาตติ และมิตรททราบข่าว ได้มาแสดงความเสีย ใจ

ด้วยเบื่อนอนมาก คงศพบ้ำเพญุกศด สวด ๗ คืน แล้ว
บรรจุน้ำที่สุสานวัดนน

ถ้าโรช จากไปแล้วด้วยความเสียดายของญาติมิตร
และผู้ทรูจกถ้าโรชทุกคน เพราะถ้าโรชเป็นมัทมนาใจน่า
สืมาศม เป็นกันเองและสุภาพกับบุคคลทั่วไป ถ้าโรช
มีแค่คนรัก ไม่มีใครเกลียด ถึงแม้ถ้าโรชจะจากไป แต่
ความดีงาม ความรัก และความระตกลึงยงคงจะมีจารึก
อยู่ในใจทุกคนที่ทรูจกถ้าโรชอยู่เสมอ ในโอกาสที่ได้มา
เผาศพถ้าโรช ให้เป็นเถาถ่านไปจนน หองว่าทุกท่านคง
จะอธิษฐานขอให้ดวงวิญญาณของถ้าโรช อัครักษ์ จง
ไปสู่สุคติ.



กระทรวงการคลัง

3 มีนาคม

๒๔๘๖

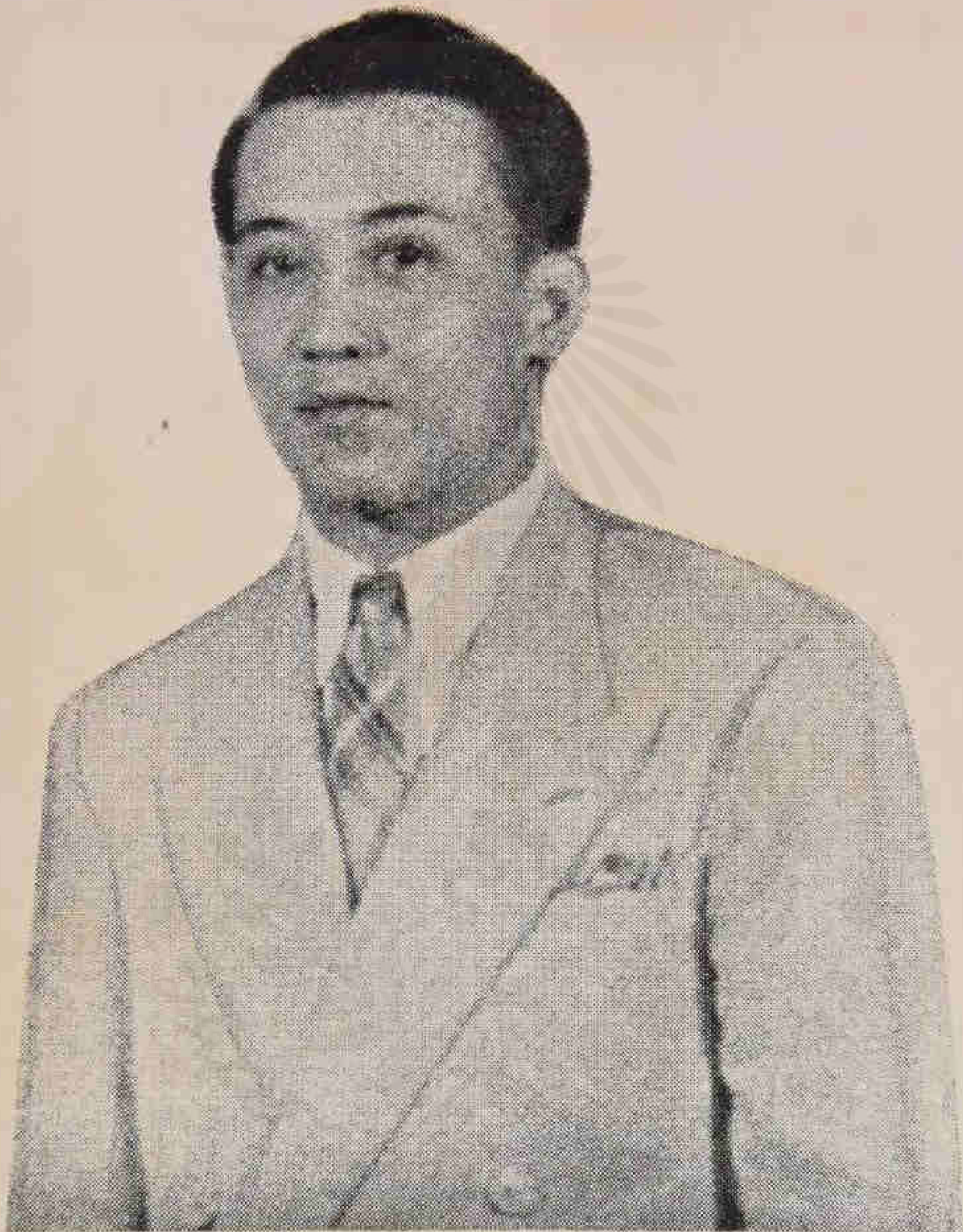
เรียน คุณเสวีพันธุ์ อัครวิทย์

ความหมายซึ่งได้ทราบข่าวว่า คุณสาโรช อัครวิทย์ สมาชิกขององค์
ทำงานอยู่ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยประสพอุบัติเหตุโดยรถยนต์ชนกัน กระทั่ง
คุณสาโรช อัครวิทย์ ต้องถึงแก่กรรม ในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุครั้งนี้ ผมได้ทราบว่า
เนื่องมาจากคุณสาโรช อัครวิทย์ ได้ไปช่วยในงานเลี้ยง คร.บ.ช. ที่ธนาคาร
แห่งประเทศไทย เมื่อเสร็จจากการเลี้ยงแล้วได้เกิดอุบัติเหตุอันน่าสลดใจขึ้น
ผมขอแสดงความเสียใจเป็นอย่างมาดมา ณ โอกาสนี้ด้วย.

ขอแสดงความนับถือ

(ก. นริพันธุ์พิทักษ์กิจ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง



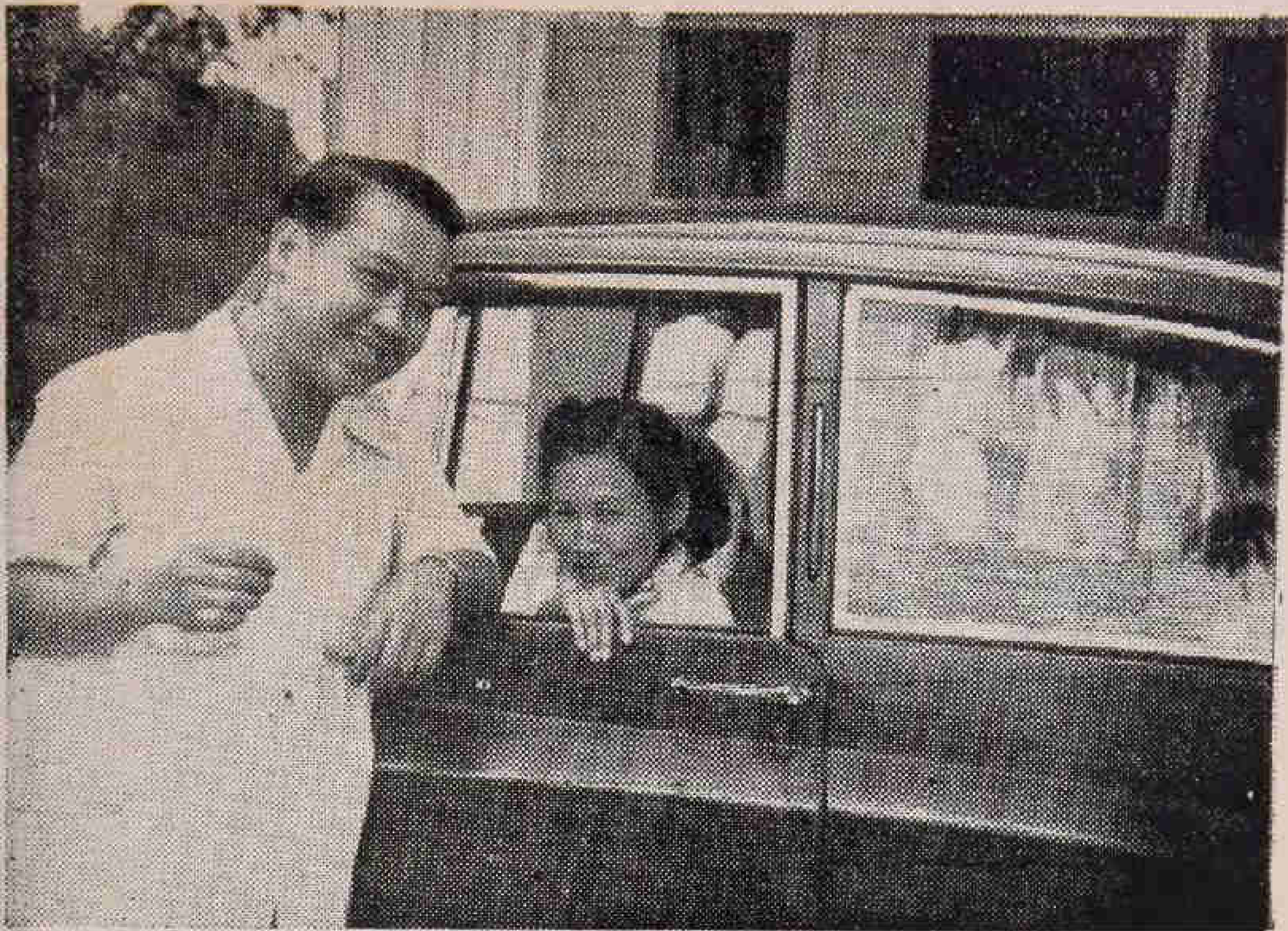
ศาสตราจารย์ อิศวรภัย

ชาติ ๑๓ ต.ค. ๒๔๖๑

ม.ค. ๑๓ พ.พ. ๒๔๘๗



สาโรช อัสวรักษ์ เมื่อบวชเณร



สาโรช อัครักษ์ ถ่ายร่วมกับภรรยาครั้งสุดท้าย



สาโรช อัครักษ์ ขณะเล่นไวโอลิน



ตาโรช อัครรักษ์ ขณะเล่นเบ็ยนโน



สาโรช อัครรักษ์ ขณะเล่นแอกโคเดียน



สาโรช อัครรักษ์ กับเพื่อนๆ ที่เกาะสีชัง



ศาสตราจารย์ อิศวรภัทร์ ถ่ายครั้งสุดท้าย เมื่อ ๓๐ ม.ค. ๒๕๕๗



ดาวโรช อัครรักษ์ ถ่ายครั้งสุดท้ายเมื่อ ๓๐ ม.ค. ๒๔๖๗ งานอาชีพ

เพลงสารถิ

ท่อน ๑

น้องเอ๋ย วาจา ช่างน่ารัก เสนาะนุกนาคำปราดเด็ด

ท่อน ๒

บีมจะกตัญญูใจในวาท์ เสียตายแต่ยังไม่มคฺภรมย์

ท่อน ๓

แม่นชายใด ได้อยู่ เป็นคู่ครอง

จะแนบห้อง เชยชิต สนิทสนม

พี่จะอยู่คู่รัก ไม่แรมทม มิใช่ตมตวงน้อง ให้หมองใจ

เพลงมอญรำดาบ (ส้มิงพระราม)

สามชั้น^๕ก่อน ๑

เจ้าส้มิง^๕พระราม^๕ พง^๕รบ^๕ตั้ง^๕ ม^๕ค^๕ว^๕า^๕น^๕ ห^๕ม^๕น^๕ไ^๕ห^๕ม^๕

ก่อน ๒

ไม่^๕ย^๕า^๕ก^๕อ^๕ย^๕ค^๕ห^๕น^๕า^๕เ^๕น^๕า^๕ใน^๕ จ^๕ะ^๕ห^๕น^๕ี^๕ไป^๕ ห^๕ง^๕ล^๕า^๕ เ^๕ห^๕ม^๕อ^๕น^๕

ว^๕่า^๕ก^๕ัน^๕

สองชั้น^๕ก่อน ๑

อ^๕อ^๕ก^๕จ^๕า^๕ก^๕พ^๕ร^๕ะ^๕ร^๕อ^๕ง^๕ร^๕ค^๕ัน^๕ ช^๕ช^๕ว^๕า^๕ด^๕ ช^๕น^๕มา^๕อ^๕า^๕ช^๕า^๕ช^๕า^๕ญ^๕

ช^๕ม^๕ช^๕ม^๕ัน^๕

ก่อน ๒

ค^๕ว^๕บ^๕มา^๕มา^๕ต^๕ะ^๕บ^๕ง^๕ ต^๕ง^๕บ^๕า^๕น^๕พ^๕ต^๕น^๕ เ^๕า^๕ใน^๕ห^๕อ^๕ง^๕สุ^๕ว^๕ร^๕ร^๕ณ^๕

ท^๕ัน^๕ไ^๕ค^๕

ชั้น^๕เด^๕ย^๕ว^๕ท^๕อ^๕น^๕ ๑

ช^๕น^๕บ^๕น^๕ค^๕ย^๕ง^๕ค^๕ย^๕ง^๕ช^๕า^๕ง^๕ เ^๕ห^๕น^๕น^๕าง^๕ห^๕ด^๕บ^๕ จ^๕ใจ^๕จะ^๕ป^๕ด^๕ิ^๕ว^๕ห^๕ว^๕ด^๕

ค^๕บ^๕ เ^๕ล^๕่^๕ย^๕ให้^๕ไ^๕ค^๕

ก่อน ๒

ด^๕ัง^๕ด^๕า^๕ร^๕น^๕อ^๕ง^๕จ^๕ะ^๕ค^๕อ^๕ง^๕พ^๕ร^๕า^๕ก^๕จ^๕า^๕ก^๕ัน^๕ไป^๕ เ^๕ห^๕ม^๕อ^๕-น^๕แ^๕ก^๕ถ^๕ัง^๕

ท^๕ง^๕น^๕อ^๕ง^๕ไ^๕ว^๕ ไม่^๕ไ^๕ย^๕ค^๕

ไฉ่ฉ่าย คุณลาโรธ อัครักษ์

เช้าวันที่ ๓๗ ก.พ. ๒๕๕๗

เป็นวันครบ ๒ เดือน

ของตกขายคนแรก และคนเดียวของเรา เราทั้งสอง
คนแคเซาเพื่อชวยกัน ชงน้ำหนักตก จาจะมหนักเพิ่มชน
เท่าไร ในระยะ ๓ เดือน และได้บอกนว่า เมอตอนเด็กงาน
เขอนจนจะรบกตบบานมาถายรูปตก เธอจะให้ข้าพเจ้า
อมบาง และคอกเชอเองอมบาง เมอจนทาชวญเดือน
คนลาโรธเป็นผถายรูป ฉะนรูปคอกเชอเองอมตกจึงไม่มี
แต่เมอมาถงททางาน กได้รบคาคังให้อยชวยจตงานเดยง
คอกเพอททชนาคาร เปนอนจาข้าพเจาคอกกตบบานกอน
คนเดียว และการถายรูปตกกคอกเดือนไปเป็นจนรุ่งชน
(ที่ ๓๗) ชงตรงกบจนหยตมาชะบชาพอด และเชอบอก
ข้าพเจาจาจะกตบบาน ๓ ทุ่ม ข้าพเจากตบบไปบ้านแดง
จนเวตาประมาณ ๕ ทุ่ม คนลาโรธกยงไม่กตบบ ข้าพเจา
รู้สึกเป็นหวัง แต่คคจาเมอเล็รงานแดงคงจะอยคยกับ
เพอน ๆ ทชนาคาร และทงคคจาเมอตอนท ข้าพเจาจะ
กตบบานกเดือนเรองชบรวลแดง คงจะคองไขคความระมัด

ขณะนั้นยังไม่หลับ และนอนอยู่คนเดียว ในที่สุดข้าพเจ้า
 ก็ตัดสินใจค่อยๆ เดินลงบันไดมาอย่างหมดแรง เพื่อพบ
 กับตำรวจที่มาแจ้งข่าว ขณะนั้นยังไม่สว่าง ข้าพเจ้า
 รู้สึกหนาวจัดทำนองจนพันกระตบกัน ได้ไต่ตามตำรวจได้
 ความว่า รถยนต์คันที่คนผู้โดยสารโรยชนกับรถปอนเตอริก
 ที่เยื้องซอยแดงอุดม เวลาประมาณ ๒ กว่า ตำรวจได้นำ
 นำส่งโรงพยาบาลตำรวจ และได้ ถึงแก่กรรมระหว่างทาง
 ข้าพเจ้า ทราบดังนั้นแล้ว ก็รีบไปโรงพยาบาลตำรวจ ทนท
 กว่าจะซักถามได้ความ และเขาพาไปพบศพ ก็พอดีต่าง ๆ
 ข้าพเจ้าได้ติดตามตัวคนผู้โดยสารที่รู้สึกว่ายอนๆ และคน
 ช่างรู้สึกว่ายอนๆ เต้นอยู่ จึงให้ผู้ที่ไปกับข้าพเจ้าอีก ๒ คน
 ช่วยคนดูหัวใจ ช่างอยู่ครู่ใหญ่ แต่ไม่ปรากฏว่าเต้น
 จึงได้รับโทรศัพท์ไปหาหมอ ซึ่งเป็น พี่เขย ของคนผู้โดยสาร
 ให้ช่วยมาตรวจให้อีกครั้ง เมื่อมาทางจะช่วยเหลือได้บ้าง
 ชั่วโมงไม่ถึง ๓๐ นาที หมอก็มาถึงและรับเข้าไปตรวจให้
 ทนท และได้ความว่าตายนานแล้ว ข้าพเจ้าร้องไห้
 ไม่ออก มีความรู้สึกอย่างไรไม่สามารที่จะบรรยายเป็น
 ตัวอักษรได้ และกตของกตบบาน เมื่อไปถึงบ้านพบพ่อแม่

พนองย่นพวงขาวเต็มไปหมด ข้าพเจ้าจะเล่าเรื่องทีโรง
 พยาบาลให้ฟัง รัดก คนคนเหมือน มอระไร มาจาก ที่คอกหอย
 จงเตยขนบานเพื่อพบตักขณะนั้นกาดงหัดบ ข้าพเจ้า
 มองหน้าตักแต่วนาตาจึงไหลพราก ยิ่งพยายามกดจิตใจ
 เท่าไรก็ยิ่งไหลมากจน หน้าของตักน้อยขณะหัดบข้าง
 เหมือนพอ ยงกับ พมพ ข้าพเจ้านงทบทวนความจำว่า
 มีราง อะไรบ้างใหม่ ที่ คุณสำโรช แลตั้งกษณ ทจร จากกัน
 เท่าที่จำได้คือตอนหกโมงวันที่ ๑๗ ก.พ. ๒๒ ข้าพเจ้าได้
 ออกไปชอผ้ากับเพื่อน ๆ หาดายคน เพื่อตัดกระโปรงนุ่ง
 มาทำงาน เนื่องจากของเก่าคับไซไม่ได้ ครั้งแรกที่ตั้ง
 ไปเตอกผ้า ข้าพเจ้าหยิบใส่ตักก่อนเพื่อนแต่จรงชอผ้าตัดอก
 หาดายชน เมอกดขมาททำงานแต่จรงมาชวดกับเพื่อน ๆ
 คุณสำโรชถามข้าพเจ้าว่าชอผ้าคามาไว้ทุกข ใคร ข้าพเจ้า
 ตอบว่าไว้นุ่งกับเสื้อต่าง ๆ ตกเขนนวนนข้าพเจ้ากกดบ
 บ้าน โดย คุณสำโรช ออกมาส่ง ข้าพเจ้า ทรถ ชง ข้าพเจ้า
 อาศัยอรุณ สโรบต กดับควย ข้าพเจ้าไม่นึกเลยว่าเจตา
 นนจะเบ้นครังสุดท้ายที่เราจะจากกัน ในกาวิทคุณสำโรช
 ด่วนจากไปโดยไม่มี จนกดับ ทง ๆ ที่ยังอยู่ใน จัยณกรรจ

ประกอบกับเป็นผมพอส้อยและอริยาศยตเยอกเข็นโอบอ้อม
 อาร สันุกส์นาทอยุ่เล่มอ และเป็นคนเบ็ดแผย ไม่มีตักษณะ
 ดองคนให้หตงผิด เป็นคนเล่มอต้นเล่มอปลาย รุกคณคน
 และพรอมเล่มอทจะอภยให้ผุ่ผิด นอกจากนคุณสำโรช
 ยงมควมสำมารถและรกกการตนครเป็นชวตจิตใจ เต่น
 ไต่ทงเครืองสำไทย และสำกต จงเป็นทรกของผุ่ใหญ่
 ญาตและมิตรสหายทงหตาย

ใน วาระที่ คุณสำโรชได้ จากไปโดยไม่มี วัน กดับ
 อย่างกระทันหันเช่นน จงยงควมเค้ร่ำลัดตและอาตย
 อย่างลัดแล่น แก่ซาพเจ้า และ บรรดา ญาตมิตร สหาย โดย
 ทวกัน ดวยกุศตผตบุญ อ้นเกิด แก่เชอ ซึ่งได้ ประพฤติ แต้
 กรวมตและผตานตั้งหมอนเกิดจากซาพเจ้า และบรรดาญาต
 มิตรทงหตายทได้บำเพญแต่การกุศต เพ้ออุทศแต่เชอนน
 ขอจงตตบ้นดาด ให้เกิดเป็นมบุญผตบุญรำค้แต่คุณสำโรช
 สำมลุดตทรกของซาพเจ้า แม้จะอยู่ในภพใด ๆ ขอกุศต
 ผตบุญเหต่าน จงบ้นดาดให้เชอประลัพควมลุดชเกษม
 สำรำนุในภพน่น ๆ จงทุกประการ เทอญ.

เสริมพันธ์ อัสวรักษ

การดนตรี

ของ

พระเจนดุริยางค์

๑

ธรรมชาติได้ประทานประสาทแห่งความรู้สึกให้เรา
ไว้ ๕ อย่าง ประสาทแห่งความรู้สึกที่เกี่ยวกับการพองน
เรียกว่า “ โสตประสาท ” คือ “ หู ” ซึ่งในบทเรียนสุดข
ศึกษาได้กล่าวไว้ว่า “ เราได้ยินเสียงต่าง ๆ ก็เพราะหูเป็น
เครื่องรับเสียง คนหูหนวกหรือหูตึง พุดกันไม่รู้เรื่อง
เพลงเพราะ ๆ ก็ไม่รู้วาเพราะ ทำให้เขาขาดความสำราญ
ใจไปมากที่สุด ”

ผู้ที่มีโชคที่ธรรมชาติ ประทาน โสตประสาท ให้ฟัง
รู้เรื่องใดกอกนหน้แหละ ธรรมชาติยังตาเอียง มิได้
ประทานให้เหมือนกันหมด ทง ทุกตัวคน บางคน มีโสต
ประสาทไวแฉะเฉียบแหลมที่สุด สามารถบอกระดับเสียง
ที่ได้ยินมาโดยบังเอิญได้ถูกต้องแฉะแม่นยำยิ่ง บุคคล
เช่นเขาว่า มี Sense of absolute pitch แตกมบุคคล

บางคนท่วงระตบเสียงดนตรีไม่เป็นเลยเลย แม้จะได้คิด
 ดมทวน Piano คดออกไป ตงแต่ ดมทวน ทางซ้ายมือ สำหรับ
 ระตบเสียงต่ำ ขนไปจนถึงดมทวนสุดท้ายทางขวาข้อมือ
 ระตบเสียงสูง ให้เขาเห็นตงขตา และฟังด้วยหูก็ตาม
 เขายังบอกไม่ได้ว่าเสียงอะไรคือเสียงสูง และเสียงอะไร
 คือเสียงต่ำ เขาฟังรู้สึกเป็นเสียงพรว ๆ เหมือน ๆ กันไป
 หมด บุคคลจำพวกนี้เรียกว่า Musical Idiot คือ "โง่
 ทับในการดนตรี" หรือ Tone-Deaf คือ หนวกเสียง
 ดนตรี ซึ่งไม่ต่างกับบุคคลบางคน ทับอดสี (Colour
 Blind) ที่ไม่สามารถบอกลักษณะของสีที่ตนมองเห็น
 ได้ถูกต้อง

ผู้ที่อยู่ในข่ายแห่งการ หนวกเสียงนี้ มีจำนวนมิใช่
 น้อยเลย และรวมทงนักปราชญ์แห่งวรรณคดีและวิทยา-
 ศาสตร์ที่ดุดานามหลายคนด้วย เช่น Victor Hugo ได้
 กล่าวไว้ว่า "เสียงดนตรีทำให้เขารำคาญ แต่กรำคาญ
 น้อยกว่าเสียงอกทุกกอน ๆ ทั้ง ๆ ไป" Andrew Lang ก็
 ว่า ตงทงหนนุษย์มบทเพลงก็เฉพาะทงคำร้องที่ตงระตบด้วย
 ฟ้าฟังเท่านั้น Macaulay กล่าวว่าเขาฟังบทเพลงต่าง ๆ

เหมือนกันไปหมด และ Cuvier นักธรรมชาติวิทยาชาว
ฝรั่งเศสได้เกิดขัดขวางเสียงดนตรีเป็นหลัก

ดนตรีเป็นศิลปะเกี่ยวกับเสียง และเป็นสาขาหนึ่งของ
ของเครื่องศิลปะ ซึ่งอารยชาติโดยยกย่องไว้ว่าเป็นยอดแห่ง
ศิลปะทั้งหลาย โดยให้ชื่อว่า The Divine Art คือ
"ศิลปะทิพย์" ศิลปินใช้กระแสเสียงในการบรรเลงด้วย
เครื่องดนตรี หรือด้วยการขับร้องเป็นสื่อ ซึ่งทำให้ผู้ฟัง
รับความรู้สึกสะเทือนใจ เกิดอารมณ์ลึกลับของตอ
กันไปกับบทเพลงที่ฟังอยู่นั้น

ดนตรี นอกจากจะเป็นศิลปะแล้ว ยังเป็นสาขาหนึ่งของ
ของวิทยาศาสตร์ด้วย ทั้งนี้เพราะเหตุว่า เสียงต่าง ๆ ที่
ใช้ในการดนตรี เป็นต้นในการประสานเสียง ต้องอาศัย
กฎธรรมชาติของเสียง เรียกว่า Acoustics หรือ
"สัทนิยมศาสตร์" เป็นหลัก กฎธรรมชาตินั้นได้ใช้แต่
เฉพาะในการกำหนด ลำดับชั้น ของบันไดเสียง (Musical
Scale) ที่ใช้ในการดนตรีเท่านั้น ยังจำต้องใช้ในการ
สร้างเครื่องดนตรีทุก ๆ ชนิดอีกด้วย แม้แต่สายซอ
Violin หรือสายลวด Piano หรือหนังพิบเพลงปาก

One I serve as I serve all: and the king I make my slave, as easily as I subject his slave, I speak through the birds of the air, the insects of the field, the crash of waters on rock-ribbed shores, the sighing of the wind in the trees, and I am even heard by the soul that knows me in the clatter of wheels on city streets.

I know no brother, yet all men are my brothers: I am father of the best that is in me: I am of them, and they are of me..... for I am the instrument of God.

I AM MUSIC.

พระพินิจวรรณการ (แสง สาทิตล เปரியญ)

ได้เก็บความมาประพันธ์เป็นคำไทยว่าดังนี้ :-

“นายดนตรี, มีคำ, เฉลยใจ

ฉันเป็นเจ้า, ฉันเป็นข้า, ไม่ว่าใคร

ฉันรับใช้, ท่านทงหลาย, ทงตายเป็น

วิญญาณที่, มรุตาย, ก็ไดฉัน

เป็นปากบ่่าว, ช่างฉัน, และช่างเขญ

ให้โลกหัว, ให้โลกให้, ไม่วายเว้น

แม้นดั่ง, เจ้าแผ่นดิน, กรบดั่ง
 ขอมเป็นข้า, ให้นินไซ้, ไม่ขงขง

คตอตทง, เต้ณา, ประชากร
 ฉนพุดไต้, ทางนก, ในฟากฟ้า

ทางแมลง, ในท่งนา, บ้างขจร
 ทางเลี้ยงคตณ, กระทบฝั่ง, ทางตมจร

พุดอ้อนอ้อน, เหมือนระบาย, ถอนหายใจ

ท่านทรู, จกฉน, ท่านอยากพบ

อาจประดับ, ฉนไม้ฉ่า, ที่ไหนไหน

แมตอรถ, หมนอ้อยอ้อย, อ้อยอ้อยไป

นหนทานไต้, พบฉน, ทกต่างทาง

อนพหนอง, ฉนไร่, ไค้แค้ชาติ

ประชากร, เป็นญาติ, ชยรอบข้าง

ฉนดบสร์รค, ศร์ของท่าน, มาทุกปาง

ฉนกด์ร้าง, ศร์เห็น, ทกบรรพมา

ฉนคอทาน, ทานคอฉน, ทานรฤต

เพราะฉนเกิด, เป็นเครของมอ, ของแหตงหตา

ทานจงทราบ, กำเนิด, ฉนเกิดนา

ฉนเกิดมา, เป็นตนตร, ฉนแด้”

ต่อไปน ข้าพเจ้าขอนำ คำกล่าวของ ผู้ทรงคุณวุฒิ
อื่น ๆ ที่ชื่อนามของ โลกอีกฝ่ายหนึ่ง ที่โลกดาวเกี่ยวข้องกับ
การฟังดนตรี โดยท่านเหล่านั้นหาได้มีอาชีพ ในทางดนตรี
ไม่ มาแสดงไว้ ณ ที่นี้ คือ :-

๑. Disraeli นักการเมือง คนสำคัญ ของ อังกฤษ
ได้กล่าวไว้ ว่า Music is a stimulant to mental exertion.
ดนตรี เป็นยา ชูกำลัง แก่ความเคร่งเครียด ที่ของ ใช้
ความคิด

๒. Gladstone นักการเมืองคนสำคัญของอังกฤษ
อีกคนหนึ่ง ได้กล่าวไว้ว่า Music is one of the most
forcible instrument for training, for arousing, for
governing the mind and spirit of man. ดนตรี เป็น
ปัจจัยอันแรงที่สุด สำหรับฝึกฝนอบรม, สำหรับเร้า,
สำหรับเหนยวจริงจิตใจของมนุษย์

๓. Carlyle นักปราชญ์ และ นัก จรรณคดี ชาว
อังกฤษได้กล่าวไว้ว่า Music is the kind of inarticulate,
unfathomable speech, which leads us to the edge of
the infinite, and impels us for a moment to gaze
into it. ดนตรีเป็นคำพูดที่ไม่มีความเปลี่ยนแปลงออกมา ไม่

สามารถจะหยั่งรู้ได้ ชึ่งนำไปสู่ชายแดนแห่งความเป็น
อนันตะและบังคบเราชั่วขณะ ให้เพ่งมองเข้าไป ในสิ่งที่
อนันตะนั้น

นี้เป็นคำคัดสรรของอารยชนต่างชาติ แต่เฉพาะของ
ชาติไทยเรานั่นเอง กมนกกวเอกร คอทามสุนทรภู่ กถาว
ไว้ในเรื่อง "พระอภัยมณี" ภาตงน :-

อนันตร, มุกณ, ทุกอย่างไป
ข้อมไซไค, ดิงจินดา, คาบริน
ถึงมนุษย์, ครุฑา, เทวราช
จตุบาท, กถางป่า, พนาสัน
แม่บ้เรา, เป้าไป, ให้ไคยนิ
กตุคสัน, ดิงโมโห, ที่โกธธา
ให้ใจอ่อน, นอนหัดบ, หมดสติ
อนนตท, ดนตร, ดินกหนา
ชิ่งดงดัย, ไม่น, ในวิญญาน
จงนทรา, เกตจาเป้า, ให้เจ้าฟ้ง ๆ

แต่บรรทพระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ ๖ กวาใจดงน

คีตปกรรณ, นำใจ, ให้สว่างโลก
 ช่วยบรรเทา, ทุกข์ในโลก, ให้เหือดหาย
 จำเวญตา, พาใจ, ให้สบาย
 อกร่างกาย, กจะพดอย, สุขดำรายนุ
 แม่นุใด, ไม่นิยม, สมดังงาม
 เมอถงยาม, เคี้ยวอุรา, นำดังดาร
 เพราะขาดเควอง, ระวัง, คับรำคาญ
 โอสถใด, จระดมาน, ชงดวงใจ ฯ

เมอท่านได้บพวง คำลัดตุต การคนตรของ อารยชนท
 ได้ให้ใจเขนนแถว ท่านจะตองรู้ลัดได้ทันทว่ากรคนตร
 นนยอมมอะไรค นำเรยน นำรุแน ๆ หาไมเขาจะมา
 ยกยองให้เกยรคถงขนาดนทำไม? เมอท่านได้ทราบ
 เขนนแถว หากท่านยังไม่เกิดสนใจในการคนตร ข่าพเจ้า
 กัจนใจ ช่วยไม่ได้จริง ๆ แคถ่าหากท่านยังมีความสนใจ
 ในวิชาประเภทนอยบ่าง กตกเป็นหนาทของท่านจะตอง
 ขวนขวายแถวองหาจรทจะทำให้ท่านเข้าใจแถะพ้งเป็น ดัง
 ข่าพเจ้าจะได้แนะนำให้ท่านทราบใจบ่าง ในลำดับค้อยไปน

กอนอิน ท่านควรทราบไว้ในขณะนี้ว่า การศึกษา
 วิชาการดนตรีลงขันดำเรจนน เป็นสิ่งที่ทำไม่ใ้ได้ง่ายนัก
 เพราะจำต้องใช้เวลาในการศึกษานานไม่ต่ำกว่า ๓๐ ปี จึง
 จะพอมีหวังในผลสำเร็จโดยบาง ทกดาวนุกคอประมาณ
 เวลาที่เขากำหนดไว้ในหลักสูตร ตาม จิตยาศย การดนตรี
 ในต่างประเทศ ถึงกระนั้นก็ นักศึกษายังจะต้องประ-
 กอบด้วย คุณลักษณะที่ดี และ เหมาะสมประจำตัวอีกหลาย
 ประการ เป็นทุนสำรองใจด้วย เป็นคินว่า ต้องมี
 อนามัยสมบูรณ์, ต้องมีเชาวน์, ใ้หิวพริบแตะไ้ค้คประ-
 ด้าทค้จรงๆ ต้องมีความสนใจแตะตั้งใจใ้เตาเรียนจรงๆ
 ต้องมีความหมั่นเพียร, พยายาม, มมานะจรงๆ แตะ
 ต้องเรียนก้าวหน้าไปใ้ค้จรงๆด้วย หากไม่เขาก็จะไม่รับใ้
 สอนใ้ใ้ค้ยเวลา นเป็นดังทหนักค้คษาในวิชาประเภทนี้จะ
 ต้องคานังใจใ้ค้มาก หากมุ่งไปค้คษาวิชาประเภทนี้เป็น
 วิชาชพ สำหรับผู้ทมใ้ค้มุ่งไปค้คษาวิชาประเภทนี้ โดย
 เนพาระแแต่ ก็ควรทจะหาโอกาสใ้ค้ใ้เห็น, ใ้ค้รู้ แตะ
 ใ้ค้ใ้ฟังการบรรเลงเพลง Concert ที่ไพเราะ โดยวง
 ดนตรีที่ดี ค้ค้ฝึกฝนตนเองใ้ค้มีความรู้ ความชำนาญใ้

เชิง ฟัง การ บรรเลง เพลง คนตรี ได้ คิงท เรียกว่า
 Connoisseur คือเป็นผู้ที่สามารถชม การบรรเลงเพลง
 ของวงดนตรีได้โดยเหตุผล แม้จะมีใครเป็นนักดนตรีก็ตาม
 ทงนักเพื่อประดับสติปัญญาเป็นความรู้รอบตัว และเพื่อ
 การบันเทิงใจของตัวเองในยามว่าง เพราะการดนตรีให้
 ผลในทางจิตใจ เป็นการบันเทิงที่ประเสริฐยิ่ง แต่ก็เป็น
 สิ่งธรรมดาอยู่ ถ้าหากท่านไม่เข้าใจฟังการบรรเลง
 เพลงดนตรีแล้ว ท่านจะนิยม ในการฟังและรูดกีตาร์บางซง
 ในบทเพลงเป็นการบันเทิงใจไม่ได้แน่ ๆ ตรงกันข้าม
 ท่านอาจรูดกีตาร์คาญเสียด้วยซ้ำไป ฉนั้นใดฉนั้น ถ้า
 หาก ท่านไม่ รูดกีตาร์ และ กติกาใน เชิง การเล่น กีฬา
 Football แล้ว ท่านจะนิยมและรับการบันเทิงในการดู
 กีฬาประเภทหนอย่างไรได้ ท่านจะเห็นแต่การเล่น Football
 ด้วยจรรยาเดดกบอดดีไป ๆ มา ๆ แต่ท่านก็ไม่เพียงดีว่า
 เขาเตะกันเขนนทำไม และเพื่ออะไร? เพราะฉนั้น ถ้า
 หากท่านมีความสนใจจริง ๆ ในการฟัง การบรรเลงเพลง
 ดนตรีแล้ว และเพื่อเป็นคุณสมบัติใน การประดับสติ
 ปัญญาของตัวท่าน อย่างน้อยก็ให้เกิดมความรู้รอบตัวดัง



กต่างแต่จ ท่านควรแต่จงหาด้มุดคุดมอ ในการพวงน ซึ่ง
ท่านพอจะหาได้ไม่ยากนักในกรงตอนคอน(๑) ด้มุดท
ข้าพเจ้า ขอแนะนำให้ ท่านหาไว น มออยู่ ๓ เต็มเตก ๆ ดอญ
กัน คือ

๑) The Orchestra and how to listen to it.

โดย M. Montagu Nathan.

๒) How to enjoy music. โดย Herbert

Antcliffe.

ด้มุดทงด้องเตมน คพมพ จาหน้าย โดยบริษัท

Kegan Paul, Trench, Trubner & Co., Ltd. แต่เซอจ

คกงมชขายตามร้านชขายหนังสือทอ ๆ ไปในกรงน ราคา

ไม่แพงนัก ประมาณเต็มละ ๒ ชัดดงเทานพ จากด้มุด

ทงด้องเตมน ท่านจะด้รับ ความรู้ ในการพวงน การ บรรดง

เพดงคณตรอย่างกวางชวาง และเมอท่านพยายามเข้าใจ

พวงนการบรรดง ท่านจะคองนยมการคณตรอย่างแนอน

และท่านจะรู้ด้กจาเพดงทต ซึ่งจะหา พวงนใตงาย ๆ ในกรงน

จะให้ความด้ชกับคองท่าน ซึ่งท่านจะหาการบนเทงออย่าง

(๑) ถ้าบรรดาชนก่ลาวแก่นักศึกษา ซึ่งจะไปศึกษาวิชาต่อ ณ ต่างประเทศ

อนใดที่เห็นอไปกว่าการฟังดนตรีได้ยากนัก คือ ๓ ไป
ข้าพเจ้าเชื่อว่าท่านจะคงรักดนตรี และดนตรีก็จะคง

ตอบคำถามรักให้กับท่านอย่างไม่คงสงสัย นอกจากสมุด
ทั้งสองเล่มดังโคกดาวแดง ท่านควรมส์มุดคุดออกเล่ม
หนังสือเกี่ยวกับการฟังเพลง ทางวิทยุกระจายเสียง มชขอว่า

The Radio Time Music Handbook. ราคาที่ใดเคยกิน
เล่มนี้เล่มนี้พิมพ์จำหน่ายโดยบริษัท Oxford University

Press และถ้าบังเอิญ ท่านเกิดมีความสนใจ และนิยมใน
วิชาการดนตรีถึงขนาดที่ใครจะได้ตำราเล่มนี้ ซึ่งเป็น
ประจักษ์ของคณบดีของวิชา เพื่อประดับความรู้และสติ
ปัญญาของท่านให้กว้างขวางยิ่งขึ้นไปอีก ท่านก็ควรหา

ซื้อเล่มนี้ชื่อว่า The Oxford Companion to Music.
ของศาสตราจารย์ Percy Scholes ซึ่งเป็นเล่ม ตำราที่

เรียบเรียงขึ้นใหม่ที่สุด เพราะท่านทักดาวนามมานับปี
นักยังมีชวคอยู่ในกรุงลอนดอนเอง เล่มนี้เล่มนี้ราคา
เพียง ๔๒ ชลึงเท่านั้น ซึ่งข้าพเจ้าเห็นว่าราคานั้นถูกเกินค่า
ของเล่มนี้เป็นอันมาก

ในครั้งแรก ๆ ท่าน ควรเลือก ฟังการ บรรเลง เพลง
โดยวงดุริยางคกรรมชอเลี้ยง เช่นวง B.B.C. Orchestra ทาง

วิทยุกระจายเสียงเสียงกอนเป็นต้น ตรียางคองประกอบ
 นักดนตรีประมาณ ๑๒๐ คน กับวงตรียางคททยอมก่า
 เด็กน้อย เช่นวง The London Symphony Orchestra
 และวงตรียางคอง ๆ อก ๓ หรือ ๕ วง เฉพาะเครื่อง
 วิทยุณน ท่านคงจะดำารภพอกที่จะ หาเข้าได้ในราคาไม่
 แพงนัก และในบางโอกาสก็ควรที่ท่านจะไปดูและไป
 ฟังการบรรดงจริง ๆ เป็นต้นที่ Albert Hall ซอกดาว
 ใต้ในทน ดวยว่า Concert Hall แห่งนมี Acoustics ไม่
 ใครจะตหนัก ทงนก็เพราะเป็นโรง Concert ที่สร้างขน
 ใวนานแล้ว ลักษณะของโรงคืออกกลมรี (Oval) ทางการ
 ได้พยายามแก้ไขซบบกพร่องในเรื่องเสียงของโรงนี้ แต่
 ในปี พ.ศ. ๒๔๘๐ อนเป็นเวดาทซาพเจ้าได้ไปฟัง ก็ยงแก้
 ไม่ตก ที่ว่าไม่ใครจะตหนัก ก็เพราะเหตุว่าในระหว่งการ
 บรรดงเกิดมเสียงกองสะท้อนเป็น Echo ซนมากกระทบ
 กดับไปกดับมากับเสียงของการบรรดง กระทำให้การ
 ฟังเป็นทราคาญอยบาง โรง Concert ที่ดตดีในกรุง
 ดอนดอนในดัมยณนคือ Queen's Hall ตั้งอยที่ Regent
 Street แต่สถานทแห่งนี้ได้ถูกทำลาย ดวยตระเบิดทาง
 เครื่องขนครงมหาสงครามทแดงมา ซงเป็นทนาเสียงตาย

อย่างยง ข้าพเจ้าได้ทราบจาเวสถานทางรัฐบาลอังกฤษ
 กาดังก่อสร้าง Concert Hall ที่ทันสมัยชนใหม่ แต่จะ
 ดำเนินแล้วหรือยังข้าพเจ้าไม่ทราบแน่ ในปัจจุบันทราบ
 ว่าการบรรเลง Concert นนเขาที่กนท Albert Hall ดัง
 ไต่กดาวแดง แต่อาจมีนอกอีกได้

บัดนี้ สันมุติว่า ท่าน มีโอกาสเข้าไป ฟังการแสดง
 Symphony Concert ณ สถานที่แห่งหนึ่งแห่งใด ดังได้
 กดาวมาแดง ท่านจะต้องปฏิบัติตามระเบียบรักษา มารยาท
 ของท่านไวจงน คอ.—

๑. ท่านจะต้องแต่งกาย อย่างสุภาพเรียบร้อย ตาม
 แบบประเพณีที่เขานิยมกัน แต่ถ้าหากท่านจองที่นั่งชั้น
 ที่ ๑ ซึ่งมีราคาแพงแล้ว (ในสมัยที่ข้าพเจ้าไปชมใน พ.ศ.
 ๒๔๘๐ คือ 1 Guinea หรือเท่ากับ 1๕.1s.) ท่านจะต้อง
 แต่งกายด้วย Evening Dress เพอมนให้เป็นที่ระมัดระวัง
 หนักมาพร้อมอยู่ในที่นั่งชนนกับตัวท่าน

๒. ท่านจะต้องจองที่นั่งไว้ล่วงหน้า เพอมนให้ผิด
 หวง ทงนเพราะเหตุว่า ถ้าหากมีผู้แสดงที่มนาม
 อุโฆษมาร่วมการแสดง เป็นผู้อำนวยเพลง (Conductor)

กติ เป็นนัก Piano กติ เป็นนัก Violin หรือ Cello
 หรือนักกรอกติ ท่านจะไม่มีโอกาสหาที่นั่งเข้าฟังได้เลย
 หากท่านมีใจองทนงไว้ดวงหน้า เพราะตวงนเขาจำหน่าย
 พอดกบทงทมอย ไม่ให้ตนเป็นอนชาติ และหากมผู้
 แต้ดงทมชอเต้งตเตศเบนนพเคศ บางทท่านจะตององ
 ทนงไว้ดวงหน้าไม่น้อยกว่า ๒ หรือ ๓ สัปดาห์

๓. ท่านจะต้อง กำหนดเวลาให้มา ถึง โรง Concert
 ก่อนเวลาเริ่มการแสดง ทงน กเพราะเหตุว่า เขามัก
 เริ่มตงมอทำการแต้ดงตรงตามเวลาทกำหนดไว้เต้มช ถ้า
 หากท่านมาถึงเมื่อเขาได้เริ่มตงมอทำการแต้ดงเต้ดว ท่าน
 จะตองพบแต่ประตูทปิดเต้ดว และท่านกหมดหวังทจะเข้า
 ไปภายในโรงได้ ถ้าท่านไม่กตบบ้าน ท่านกตองรอ
 คอยอยู่นอกโรง จนกว่า การแต้ดง ใน ภาคที่ ๓ จะ จบตง
 ชงกนเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ชั่วโมง ท่านจะเข้าไปฟังได้ก
 แต่ในภาคที่ ๒ เท่านั้น

๔. เมื่อท่านเข้าไปนั่งอยู่ภายในโรง Concert แต้ดว
 ท่านจะตองระวังรักษากรยามารยาทเป็นอย่างดี โดยไม่
 วอกแวก, ไม่สูบบุหรี่, ไม่จุกจิก, ไม่ตงเต้งหรือเตน

ชวักไขว่ไปมา ทำความรำคาญให้ผู้อื่น พุดจากกับเพื่อน
 ของท่านก็คอยเลี้ยงกระชับเท่านั้น ไม่พุดและกระชับอะไร
 เดยในระหว่างเวลาที่เขาทำงทำการบรรเลงอยู่ ท่านจะ
 ต้องไม่ไอ, ไม่จาม, อริยาบททุกส่วนของท่านจะต้องสงบ
 เงียบ ในระหว่างฟังการบรรเลง ให้ท่านดำรงมจิตใจ
 ตั้งสมาธิอย่างแน่น เบ็ดที่รับฟังแต่กระแต่ได้ยงเพลง
 ที่มากกระทบได้ตประดำทของท่านเท่านั้น ให้ใครบรรดของ
 เสียงนั้นซึมซาบเข้าไปในดวงจิตของท่าน แล้วสร้างมโน
 ภาพ นึกเห็นภาพตามแต่อารมณ์ของท่านจะพาไป

ท่านทั้งหลายคงระลึกได้ดว่า เมื่อไม่นานมานี้ มี
 บริษัทภาพยนตร์บริษัทหนึ่งได้นำเอาภาพยนตร์เพลง ชื่อ
 Fantasia มาฉายให้เราดูในพระมหานครนี้ ภาพยนตร์ดัง
 กี่ดาว Walt Disney ได้นำความ รู้สึก นึกเห็น การ ฟัง
 เพลงมาบรรยายด้วยการสร้างเป็นภาพ Cartoon ระบายสี
 และได้ให้การบรรเลงเพลงที่ประกอบไว้สอดคตของคตองกัน
 กับภาพทชตเขียนไว้นั้นเป็นอย่างดี ท่านคงจะยดถอเอา
 ภาพยนตร์ดังเดกดาวแดงนนั้นแนวทาง ท่านก็จะได้รับรส
 ของการฟังดนตรีอย่างสมบูรณ์

๕. ท่านจะต้องไม่เป็นคนแรก ที่คบมือแสดง ความ
 พอใจในการปฏิบัติของผู้แสดง เพราะเพลงบางบท เช่น
 แบบ Symphony และแบบ Suite เป็นต้น ประกอบ
 ด้วยบทเพลงหลายๆ ตอนต่อเนื่องกัน และเพลงท่อนหนึ่ง
 กับอีกท่อนหนึ่ง มีความสัมพันธ์ ต่อเนื่องกัน ในความรู้สึก
 ด้วย ผู้ฟังที่ตั้งสมาธิ ในการฟังท่อนหนึ่งแล้ว จะต้องการ
 ความเงยบกอนเริ่มการบรรเลงท่อนต่อเนื่องกันนั้น ทงน
 กเพ่อมให้ขาดสมาธิ ในท่อนหน้าคาคาท์ Mozart ได้กล่าว
 ปราศรัยกับสหายของท่านคนหนึ่ง เมื่อถูกไต่ถามว่า เพลง
 ตอนใดที่ท่านรู้สึกว่าเป็นเพราะที่สุด ท่านก็ตอบเขาไปอย่าง
 เฉย ๆ ว่า "ก็ตอนที่สงบเงียบนะซี"

เท่าที่ข้าพเจ้าได้กล่าวถึงมารยาทที่ผู้ฟังจะต้อง
 มี ในเมื่อเขาฟังการแสดง Symphony Concert ก็เกรง
 ไปว่า ท่านอาจเอือมไม่ไปเสียเลย เพราะกลัวจะไปเสีย
 มารยาท แต่ถ้าหากท่านใคร่ตรวจดูเสียให้ดี มารยาทที่
 ข้าพเจ้าได้กล่าวไว้เดี๋ยวนั้น ก็ไม่ต่างกนกับมารยาทที่ท่าน
 ควรจะมีในเมื่อท่านเขาฟังการแสดงพระธรรมเทศนา

เมื่อข้าพเจ้าได้กล่าวถึงมารยาทในการฟังการแสดง

Symphony Concert ^{๕๔๐} นัก กนความไป ^๕ ถึง ^{๕๔} การเข้าฟัง การ
แสดง มหาอุปรากรด้วยมหาอุปรากร ^๕ คือ Grand Opera
หรือ Musical Drama

๑) โรงละคร ที่สำคัญ และใหญ่โตที่สุด ของกรุง
ลอนดอน คือ ^{๕๔๕} โรงละคร ที่มีชื่อว่า Covent Garden
Theatre ^{๕๕} โรงละครที่ตั้งอยู่ที่ Bow Street ใกล้ที่ทำการ
ตำรวจ Scotland Yard รอบ ๆ ^{๕๕} โรงละครนี้มตลาดฝักัด
ซึ่งข้าพเจ้าเห็นว่าคงอยู่ไม่เหมาะสมกับสถานที่นั้นเลย แต่
เป็นสถานที่ที่เก่าแก่มาก ทั้งตลาดทั้งโรงละครก็ไม่มตาท
จะขยับขยายไปไหนได้ ^๕ โรงละครแห่งนี้แสดงมหาอุปรากร
(Grand Opera) ^{๕๕} แต่อย่างเดียวเท่านั้น ใน ^{๕๕} ที่นั ท่านจะ
มีโอกาได้ชม การแสดง มหาอุปรากร ชั้นเยี่ยม ของ โดก
คือของ Wagner, ของ Bizet ของ Verdi ของ Puc-
cini เป็นต้น บทบาทของตัวละครในการแสดงและใน
การขับร้องก็ ^{๕๕} งดงามยิ่งใช้ประกอบกับการแสดง
ละครก็ ^{๕๕} ฉากบนเวทีก็ ^{๕๕} ล้วนแต่ดำรงอยู่ใน ^{๕๕} ทัศนวิสัย
ที่จับต้องได้ ในระหว่างเวลาที่ท่านติดตามการแสดงในที่นี้

ท่านจะคงตามตัวของตัวเอง ไม่รู้ดีว่าชีวิตของท่าน
 อยู่ในไหน โดกนหรือไม

๒) รองลงมา ก็มีโรงละคร ชื่อว่า Sadler's
 Well Theatre โรงละครนี้ตั้งอยู่ที่ Angel's Road และ
 Roseberry Avenue เป็นโรงละครที่มีขนาดย่อมกว่าโรง
 ละคร Covent Garden Theatre ที่ได้กล่าวมาแล้ว หาก
 ความสนใจของท่านในทางศิลปะยังไม่ถึงขนาดที่จะชมการ
 แสดงมหาอุปรากรซึ่งอยู่ในชั้นวิจิตรศิลป์แล้ว ท่านไม่
 ควรเสียโอกาสที่จะไปชมการแสดงละครในสถานทีที่กล่าว
 นบนอนขาด ชาวเขาเชื่อแน่ว่าท่านจะได้รับการบันเทิง
 อย่างดีใจโดยไม่มปัญหา เพราะบทละครที่ใช้ในการ
 แสดงเป็นเรื่องชวนหัวทงสั้น บทบาทและการขับร้องของ
 ตัวละครก็ตลกขบขันสนุกสนาน ทงบทเพลงที่ไซ้ประกอบ
 ในการแสดงก็พวงาย เพราะอยู่ในระดับชั้นที่เรียกว่า
 Popular หรือ Light Music ทงสั้น ในทนั้น ท่านจะมี
 โอกาสได้ชมการแสดงอุปรากรที่ตชนามของ Gilbert
 และ Sullivan เช่น The Mikado, the Gondoliers, The

Yeomen of the Guard, Iolanthe, Princess Ida ^๕ เหล่า
 ๗ ๕
 เบนตัน

๓) โรงละครอีกแห่งหนึ่ง ที่ใช้แสดง จุด อุปรากร
 ๘๕
 กคือ Daly's Theatre ตั้งอยู่แถว Piccadilly Circus,
 Leicester Square แสดงจุดอุปรากร ต่าง ๆ นอกจาก
 ของ Gilbert และ Sullivan

นอกจากนี้ ยังมี โรงละครอื่นๆ อีกเป็นอันมาก ซึ่ง
 เป็น โรงละครที่แสดงเบ็ดเตล็ด เรียกว่า Revue เป็นอัน
 มาก กิริยามารยาทในการเข้าชมในโรงละครเหล่านี้ไม่
 ใครเข้มงวดนัก แต่กตของรูปภาพอยู่เสมอ ในสถาน
 ที่ท่านจะหาความรื่นรมย์ใจได้ถึงขนาด วงดุริยางค์
 ๕
 กคือ วงที่เรียกว่า Orchestra วงดนตรีชนิดนี้ เขามักใช้
 บรรเลงแต่เฉพาะภายในสถานที่ จะเป็น โรง Concert
 หรือละคร Opera หรือ Revue ก็ตาม แต่สำหรับการ
 แสดง Concert ภายนอกสถานที่หรือกลางแจ้งแล้ว เขา
 ใช้แต่เฉพาะเครื่อง การแสดง Concert ด้วยเครื่อง
 เขาจัดให้ชมตามสวนสาธารณะ เช่นที่ Hyde Park
 หรือที่ Regents Park เป็นต้น โดยจัดตั้งวงดนตรีไว้

กระโจมซึ่งได้จัดสร้างขึ้นไว้ โดยเฉพาะ Concert ประเภท

นเรยก Band Concert เขาจัดให้มี ขึ้นแทบทุกวันใน

ตอนเย็น เป็นการบรรเลงสำหรับการบันเทิงให้แก่ประ-

ชาชนทั่วไป แต่หากผู้หนึ่งผู้ใดมีความประสงค์จะหา

ที่นั่งฟัง เขาก็มเกาอเหตกพบจัดสำรองไว้ให้ เกาอเหตก

เขาจัดเรียงรายไว้รอบ ๆ กระโจมแคระ ภายในของโรง

เหตกเศย ๆ ในการที่จะเข้าไปนั่งฟังการบรรเลงในทัน

เขา จำหน่าย สัจบัตร แสดง รายการ บรรเลงให้ แผ่นหนึ่ง

โดยคิดค่าบำรุงเพียงเล็กน้อย ๆ ซึ่งรวมราคาค่าที่นั่งด้วย

วงแคระที่เขาจัดให้บรรเลงในทัน โดยมากเป็นส่วนหนึ่ง

(ประมาณนักดนตรี ๓๐ คน) ของวงโยชวาทิต (Military

Band) ในหน่วย กรมทหาร ต่าง ๆ ที่ประจำ อยู่ใน กรุง

หรือไม เขากจัดหา แตรวง ซึ่ง ประกอบ ด้วยเครื่อง

ทองเหลืองดวณ ๆ เรียกว่า Brass Band

แตรวงแบบ Brass Band นี้ ส่วนมากเป็นแตรวง

พดเรือนตาม โรงงานใหญ่ ๆ ที่เขาใช้คนงานมาก ๆ ซึ่ง

บางแห่งมีจำนวน นับด้วยพัน ๆ โรงงานเหตกนหมกมแคระ

วงประเภทนประจำอยู่ด้วย ซึ่งเขาพอใจเขาใจว่าประกอบ

ด้วยนักดนตรีซึ่งเป็นคนงานประจำอยู่ในโรงงานต่างๆ
เหล่านั้น

เพื่อการครึกครื้นของสถานที่ และเพื่อการบันเทิง
ของประชาชน เขาจัดให้โรงงานประกวดมรรยาทของ
หน่วยเครื่อง Brass Band ต่างๆ เหล่านั้นเป็นประจำ
ปี โดยมีคณะกรรมการที่ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิชาชาติ
วงที่ชนะเลิศในรอบปี เขาจัดให้ มรางวัลด้วยเงินเป็น
เกียรติยศ

ถ้าหากท่าน มีโอกาส ทราบเรื่อง การประกวด การ
บรรเลงเพลงของเครื่อง Brass Band นี้ ขออย่าให้ท่าน
ละเลยโอกาสเสียเป็นอันขาด ชาวเขาเชื่อแน่ว่าท่านจะ
ต้องได้รับทั้งความรู้และความบันเทิงใจเป็นอย่างดี จึง
ชักชวนเพื่อนฝูงของท่าน และพยายามไปชมการประกวด
นี้ให้ได้

บทเพลง ทว่ ใดๆ ไป ประพันธ์ เป็น ทำนอง ที่ เรียกว่า
Melody ทำนองนี้ต้องมีลักษณะที่สมดุลด้วย (Symmetry)
เหมาะสมน่าฟัง มีจังหวะเรตตา (Rhythm) ประกอบพร้อม
กันไปด้วย มีวรรค มีตอน วรรคต้นมีสัมผัสต่อกันต้อง

กัน และต่อเนื่องรวมกันขึ้นเป็นประโยคๆ ประโยคเพลง
 มทพทจรรค พักประโยค เรียกว่า Cadence ซึ่งตรงกัน
 กับจุดภาคในอักษรศาสตร์ ทำนองเพลงนั้น ในเมื่อได้
 ด้ร่างขนแล้ว จะต้องใ้รับการประสานเสียงตามไวยา-
 กรณของการประสานเสียง แต่จะต้องใ้แยกแยะเพื่อ
 นำไปปฏิบัติ จะตจยเสียงขบรอง หรือตจยเสียงเครื่อง
 บรรเลง หรือรวมกัน ทงนกดัดแต่ความประสงค์
 ของผู้ประคษฐูขึ้นมา นคือหตถการด้ร่างบทเพลงอย่าง
 กวางๆ ซึ่งจำจะต้องศึกษาเตาเวียนจนจะด้สามารถด้ร่าง
 บทให้ถูกต้องได้

(ก) บทเพลงในซนวจิตรศิลป์ ซึ่งเป็นซนสูงสุด
 แยกออกเป็น ๒ จำพวก กถาวคอ จำพวกที่ ๑ เรียกว่า
 Absolute Music

บทเพลงจำพวกนี้ประพันธ์ขึ้นไว้บรรเลงเพื่อการฟัง
 โดยการปฏิบัติด้วยเครื่องดนตรีตจยๆ ไม่มีการขบรอง
 หรือมบทบาทใด ๆ ทงหมด ส่วนวิธีการประพันธ์บทเพลง
 นนพัสดารมาก ซึ่งผู้ฟังจะตจยสนใจจริง ๆ แต่มี
 ความรู้ในวิชาการทางดนตรีตจย เพราะจะตจยตงด้มาช

ติดตามการบรรเลงตลอดไปแต่ต้นจนจบ จึงจะซาบซึ้งอม
 เยิบใจ เพลงจำพวกนี้ได้แก่เพลง Symphony, Suite,
 Concert Overture, Concerto เป็นต้น

จำพวกที่ ๒ เรียกว่า Programme Music

เพลงจำพวกนี้ มีความหมาย คติด้วยการสร้างภาพ
 ด้วยเสียง ซึ่งสามารถทำให้เกิดความสะเทือนใจของผู้ฟัง
 ได้ เขาได้บรรเลงด้วยเครื่องดนตรีต่าง ๆ ไม่มีการขับ
 ร้องหรือบทบาทใด ๆ ทั้งหมดเช่นเดียวกัน เพื่อช่วยให้ผู้
 ทักขรรับฟัง การ บรรเลง จึงได้สร้าง มโนภาพ สอดคล้อง
 ไปกับบทเพลงนั้น ผู้ประพันธ์ ก็แจ้งความหมายของบท
 ประพันธ์เป็นบทร้อยแก้วหรือบทร้อยกรองไว้ ในสังเขป
 บทเพลงจำพวกที่ ๒ ในซโนวเจอร์คีตป็น ได้แก่บท
 เพลงที่เรียกว่า Symphonic Poem หรือ Tone Poem

(๑) บทเพลงที่รวมอยู่ในซโนวเจอร์คีตป็น เรียกว่า
 เพลงขนาดเล็กเบา (Light Music) เพลงจำพวกนี้ได้แก่
 เพลงที่ไร้พยางค์อย่างผวนแผนเพอการบันเทิง บทเพลง
 จำพวกนี้แม้จะมีความไพเราะ โดยใช้ทำนองที่น่าฟัง และ
 มุ่งหวังจะดลบันดาลให้คนฟัง ซึ่งติดตามกันได้ง่ายก็ตาม แต่

ก็ไม่ว่า ไม่ละที่สนใจเท่ากับบทเพลงในซนวจิตรศิลป์
 จงอยู่ในความนิยมของประชาชนทุก ๆ ไป ทมความ
 เล็ก ๆ น้อย ๆ หรือไม่มความรู้อในวิชาการดนตรีเลย ก็
 พอจะเข้าใจฟังและนิยมได้

เมื่อได้ชชอง ทางในการ แลวง หาโอกาส ฟัง การ
 บรรเลงเพลงดนตรีพอสมควรแก่เวลาแล้ว ข้าพเจ้าจะได้
 ยุติการบรรยายคร้งนี้ ด้วยการนำเอาบทประพันธ์ของกวี
 เอกอังกฤษ คือ William Shakespeare ซึ่งได้กล่าวไว้
 ในบทละครเรื่อง The Merchant of Venice ในฉาก
 ที่ ๓ องคที่ ๕ ท่านได้กล่าวไว้ดังนี้

“The man that hath no music in himself,
 Nor is not mov'd with concord of sweet sounds,
 Is fit for treason, stratagems and spoils;
 The motions of his spirits are dull as night
 And his affections dark as Erebus:
 Let no such man be trusted.”

(The Merchant of Venice)

Act V Sc. I

SHAKESPEARE.

ซึ่งต้นเกิดาดนกระหม่อม พระบาทสมเด็จพระ
 มงกุฎเกล้าฯ ไต่ทรง พระราชนิพนธ์ แปลออก เป็น ภาษา
 ไทย ดังนี้ :-

“ชนใดไม่มิดนตรีการ
 ในสันดาน เป็นคนชอบกตัญญู
 ชกใครฟังดนตรีไม่เห็นเพราะ
 เขานนเหมาะะคิดชอบอุปถัมภ์
 หรืออุบายมุ่งร้ายฉมุนัก
 มโนหนักมตมจเหมื่อนราตรี
 และดวงใจย่อมดำสกปรก
 รากนรก ชนเช่นกดาวมาน
 ไม่ควรไว้ใจในโลกน”

บทละคร ลัลลัษณ์

แต่งโดย

สาโรช อัครรักษ์

เนื่องในงานต้อนรับน้องใหม่ คณะวิทยาศาสตร์

กำหนดหนึ่งฉาก แต่ในฉากเดียวกันนั้นทับเป็นสองฉาก คือ ฉาก
ต้น และฉากเล็ก เวลาแสดง อย่างช้าไม่เกิน ๓๐ นาที และอย่างเร็วไม่
ต่ำกว่า ๒๐ นาที ใช้คนแสดง ๑๐ คน ฝ่ายหญิง ๘ คน ฝ่ายชาย ๒ คน

เริ่มแสดง

เปิดฉากเป็นฉากคน (ฉากนี้ไม่ต้องตบแต่งอะไร
ใช้ฉากคนเป็นเครื่องประดับฉาก คนครบบรรดาดังแสดง
ตลอดมา ๆ) ผู้แต่งมีคนเดียว เป็นผู้ชายหนึ่งผู้หญิง
หนึ่ง ต้มมดให้ฝ่ายชายเป็นพชอ วิทยา ฝ่ายหญิง
เป็นน้อง ชอ ศาสตร์ เครื่องแต่งตัว ฝ่ายชายได้เสื้อ
สีแดง นุ่งกางเกงขาสั้นสีขาว ฝ่ายหญิงได้เสื้อและ
นุ่งกระโปรงสีแดงท่งชุด
ท่งสีของนอนพับหมัดค้อยู่ตรงกลางพจนเจท ดักครุ

หนึ่ง ฝ่ายชายค่อย ๆ ทรงกายลุกขึ้นนั่งคุกเข่า และหันไป
มองรอบ ๆ มองเห็นน้องสาวพบบ่อย ๆ โดดตัว จึงเออม
มือไปเขย่าและปลุก และร้องเรียก

วิทยา “น้องศาสตร์ น้องศาสตร์ ดุกขมเกิด”

ศาสตร์ค่อย ๆ ทรงกายลุกขึ้นนั่งในท่าเดียวกับวิทยา
และมองดูรอบ ๆ ด้วยความสงสัย วิทยาจึงเอ่ยขึ้นว่า

วิทยา “เอ! น้องศาสตร์ นี่เรามาอยู่ที่ไหนกันนี้?”

ศาสตร์มองไปรอบ ๆ และพูด

ศาสตร์ “น้องก็ไม่รู้เหมือนกัน พววิทยา”

วิทยานมองดูรอบ ๆ ตระสักระสอด้วยความฉงน แล้ว
ก็หันมาพูดกับน้องสาวว่า

วิทยา “เท่าที่พอจำได้ พ่อจะนึกออกว่า เราได้ชวน
กันลงไปเล่นน้ำในแม่น้ำแห่งหนึ่ง”

ศาสตร์ “จริงซ้ น้องพอจะนึกออกแล้ว น้องจำได้ว่า
เราได้ลงไปอาบน้ำกัน และพววิทยาชวนน้องให้
ว่ายน้ำข้ามแม่น้ำเพื่อไปชนอกฝั่งหนึ่ง”

วิทยา “กนหนะช เราว่าชามแม่นามาจนจนจะถึง
 ออกผงหนงอยแดว กพอตรู้กจากากาดงชกจะ
 ออผตง”

ศาสตราจารย์ “แต่พกไคหนมาบอกนองให้พยายาม กตพนผน
 กาดงจนดัดชค เพราะจนจนจะถึงผงอยแดว นอง
 จิวไคว่าเราพยายามว่ายเข้าไปอย่างดัดกาดง จน
 กระทบถึงผงแดว ตชจากนหนนองกหมคดัดค รูดัก
 แดวาความรูดักไคเตอนุดอยออกจากร่าง”

วิทยา “พกเหมอนกน รูดักว่าหมคดัดคไปแดะวาทหิว
 เอ! แเปตกจริงๆ ทำไมเราจึงมาอยุทนไคหนะ?”

แดะทงตอง กนงมองไป นองมา ด้วยควม ฉงนใจ
 ดักครุหนง ศาสตราจารย์หันหน้าไปทางหตบชาย แดะร้อง
 ษนว่า

ศาสตราจารย์ “เอะ! พวทยา นนไคเรเตินมา ตเหมอนเตินเข้า
 มาทางเราดจย”

วิทยาหันไปมองตอ แดะคกตตง ครางออกมว่า

วิทยา “แหม! ตอวยจริง”

ต้นมุตเป็นเทพธิดา (แต่งตัวด้วยเสื้อและกระโปรง
 ดั้งเดิมพวงซด มีดาวหนึ่งดวงคดอยที่ศีรษะ มือข้างขวา
 ถือไม้เท้าเด็ก ๆ หนึ่งอัน ตรงหัวไม้เท้าเป็นรูปดาว) เดิน
 ช้า ๆ เข้า มา ทางหลังบชาย วิทยาลัย และ ค้าสัตว์กาตงคตง
 มอญอยู่ และมาหยุดยืนอยู่ตรงหน้าคนทั้งสอง และเขื่อน
 เยี่ยมจากด้วยเสียงอันไพเราะว่า

เทพธิดา “เชอจำตัวของเชอเองไม่ได้เลยแล้วหรือ”

วิทยาลัยหายคกคตง และตอบว่า

วิทยาลัย “จำได้ แต่ได้โปรดเถิด เวदानชาพเจ้าทั้งสอง
 มาอยู่ในที่แห่งนี้ใด”

เทพธิดา “ถูกแล้ว เชอทั้งสอง จะยังไม่ทราบคอกว่า
 เวदानเชอกำตงอยู่ในที่แห่งนี้ใด”

ศาสตร์ “ชาพเจ้าทั้งสองอยู่ในที่แห่งนี้ใดไม่ทราบ”

วิทยาลัย “แต่ท่านคอกใคร จึงส่งยามประหลาดนัก”

เทพธิดาดั้งเดิมพอมขมคด้วยคความพอใจ และคอบ
 อย่างคอกคจว่า

เทพธิดา “เราคือเทพธิดาสัมพร และจะบอกให้เชอทอง
 ล่องทราบจ้ะ เวลานเชอโต ชนมมาลัดคยอย
 ณ แคนต์จรรคชนมมานแดง”

วิทยาและศาสตร์ ร้องพร้อมกันด้วยความดีใจ
 วิทยา, ศาสตร์ “แคนต์จรรค!”

แดงทงล่องกหันมามองหน้าชงกนแดงกน และ
 วิทยากพูดชนมว่า

วิทยา “โอ! แคนต์จรรค และเทพธิดาสัมพร”

เทพธิดา “ถูกแดง ทนคอกแคนต์จรรค”

ศาสตร์ “ได้โปรดเถิด ท่านเทพธิดาสัมพร ข้าพเจ้า
 ทงล่องชนมมาได้อย่างไรกน?”

เทพธิดา “นนเชอทงล่องกยงไมทราบชอกเหมอนกน เรา
 จะอธิบายให้ฟัง จนนทงเชอทงล่องโตพยายาม
 ว่ายน้ำจะชามแม่น้ำแห่งหนึ่ง แคนก่อนจะถึงฝั่ง
 เชอทงล่องกหมดกาดงตง แคนจยคความอดทน
 มานะ และพยายาม เชอทงล่องกพยายามกิด
 พนว่ายน้ำเข้ามาถึงฝั่งจนได้ แคนแตจกหมด
 กาดง หมดดี แต่โดยผลบุญแห่งความพยายาม

ยามของเธอตงส่อง จงมทเวะบัญญัติให้เรา
 ชงเบเนเทพธิดาสัมพประจำอยู่ ณ ทน พา
 วจุญญาณ ของเธอตงส่อง ชนมมา แคนส์วรรคณ
 ชง ณ แคนส์วรรคณ กโค จคการ เทรยม การ
 คอทรบเธออยู่แดง ขอให้เธอตงส่องจงรักษา
 ความมานะอดทน และความพยายามนี้ให้คงตั้ง
 สู้ อยู่ในวิญญาณของเธอจงตลอดไป ซึ่ง
 ในที่สุดก็จะได้รบผลสำเร็จดังที่เธอกำตงได้อยู่
 น

วิทยา

“ข้าแต่เทพธิดา สัมพ ณ ทน คอส์วรรค ชนม
 ไหน ?”

เทพธิดา

“ณ ทนเป็นแคนส์วรรคชนแรก ถ้าหากเธอ
 ยงม ความมานะ และ ความ พยายาม ตั้งอยู่ใน
 ดวงวิญญาณของเธอ เธอก็จะได้ชนส์วรรค
 ในชนส์ค่อ ๆ ไปจนถึงสุดคยอต”

ศาสตราจารย์

“ข้าแต่เทพธิดาสัมพ สวรรคชนนมขอวา
 อะไร ?”

เทพธิดา “สุวรรณกษัตริย์ชื่อนั้นเรียกว่า สุวรรณีวิทยาศาสตร์
ชั้นที่ ๑”

วิทยา “โอ! สุวรรณีวิทยาศาสตร์”

เทพธิดา “ไม่เท่าไรทางมานทีปดอยู่ แล้วพูดว่า

เทพธิดา “จงดูโน้น”

(แล้วเดินเข้าไปยืนใกล้ ๆ กับหีบขงา พร้อมกับ
ในขณะที่มานชันในเบ็ดออก)

วิทยาและศาสตร์ ลูกชายน และเดินเข้าไปยืนอยู่
ใกล้ ๆ กับเทพธิดาผู้ชมพ

ฉากชั้นใน

เมื่อเปิดม่านเรียบร้อยแล้ว สวมชุดฉากเป็นสุวรรณ
การแต่งฉาก ใช้ม่านชั้นในสุดของฉากเป็นพื้น ส่วน
เครื่องประดับประกอบ ควรจะมีกษัตริย์เมฆศักดิ์ของหรือด้าม
กษัตริย์ และตรงกลางพนักฉากทำเป็นรูปวงมณฑลเขตองค์
ไว้ ผู้แสดงในฉากจะมีด้วยกัน ๗ คน เป็นผู้ชาย ๓ คน
เป็นผู้หญิง ๒ คน ผู้ชายสวมชุดว่าเป็นพระบาทศย การ

แต่งกายควรจะเป็นสีแดงทงชุด โนมอถอพนหงอน
 หนึ่งอยู่บนกอนเมฆกอนหง หรือบนอะไร แดงแต่ความ
 ละเอียด แต่ควรจะขยรม ๆ ฉากแต่หน้า ๆ สักหน่อย
 ด้วงผู้หญิงสัมมุติว่าเป็นดาว๒ดวง มตงแต่ดาวพระจันทร์
 ดาวพระอังคาร จนถึงดาวพระเสาร์ การแต่งตัวให้แต่ง
 ด้วงด้ประดับงทงชุด เช่นใครแต่งเป็นพระจันทร์ก็แต่ง
 เป็นสีเหลืองทงชุด จนถึงดาวพระเสาร์ขงแต่งเป็นสีม่วง
 ทงชุด และทุก ๆ คนมดาวคตยอยู่บนศีรษะคนละดวง ใน
 มอถอชอคอกไมทงด้วงมอ

เมื่อฉากเบตเรียบรอยแดง เทพธิดา ด้ชมพุงหัน
 มาพคกขวทยาและค้ำศตรวา

เทพธิดา “ นนคตดวงดาวประดับต่าง ๆ ซึ่งได้จัดให้
 มการ เรียงระบำ ขนเพอ เป็น การ คอทรบ เชอ
 ทงด้อง ”

วิทยาและค้ำศตรเพงมอองคตยขความสนใจ เมื่อ
 เทพธิดาพคจบ ดาวพระจันทร์ (ซึ่งควรจะยน้อยหัวแถว
 หรือตรงกลาง แดงแต่จะเป็นการ ละเอียด ในการทจจะเรียง

ระบำและการจัดสถานที่)
จนก่อน

จะเป็นผู้เขินอายด้วยพร

คำอวยพรน ถ้าหาก จะให้กล้าพร้อม ๆ กัน ในหมู่
ดวงดาวก็ได้ แต่จำเป็นอาจจะฟังไม่ชัด ซึ่งความจริง
ควรจะเป็นเพลงร้องมากกว่า แต่การแต่งเพลงเห็นจะไม่
สะดวกด้วยประการทั้งปวง ฉะนั้น จึงเห็นควรให้ดาว
พระจันทร์เป็นผู้กล่าวคนเดียว คำอวยพรที่จะกล่าวมดังนี้

“ขอต้อนรับเพื่อนใหม่ไมตรีจิตต์

สวัสดิมิตรดวงม โนด โนด

พบแต่สุขสันต์ทุกตาทสมพร

นรนครเกษมสันต์ศวรรคจทย

ขอให้รักกันตลอดไปรังเกิด

อย่าได้เกิดการวิวาทพิพาทจิตต์

แดนไหนเล่าจะมาเท่านั้นเทียมชิด

ศวรรคจทยาคำดีศรีของชาติเรา

ขอส่งคำอวยชัยให้พรท่าน

อย่าได้พานพบน้องหมองอับเนา

ให้สดชื่นรื่นเริงบนเทงเนา

ศวรรคเราให้สุขสันต์นรนครเทอญ

เมื่อดาวพระจันทร์กาดาวค้ำอวยพรจบตงแล้ว พระ
 อาทตยก็เริ่มบรรเลงเพลง เพื่อให้เหล่าดวงดาวหกดวง
 ไต่เริ่มจิบระบำกันขึ้น


การเริ่มระบำหม้อของเหล่าดวงดาวนั้น คงจะเด่น
 ในจังหวะ “จอตทส์” หรือ “คิงจอตทส์”

การจิบระบำหม้อใช้เวลาประมาณ ๓๐ ถึง ๓๕ นาที

เมื่อจบสัปดาห์ของการจิบระบำแล้ว พวกดวงดาว
 ทงหก ก็กรูกันเข้ามา) อย่างมระเบียบและตามจังหวะ
 เพลง) พวกหม้อมดอมรทยาและค้ำดตรี และพากันแห่
 หม้อหายลับเข้าไปในกตบเมฆ และเมเทพธิดาด้ชมพตาม
 เข้าไปเป็นคนสุดท้าย ก่อนเมฆนั้นควรจะตงไวทหดบด
 ทายด้านขวา แต่เมติดกับฉากชั้นใน เพราะต้องเปิดช่อง
 เอาไว้เพื่อให้คนแสดงเข้าไป)

เมื่อเทพธิดาหายลับเข้าไปแล้ว ก็เริ่มปิดม่าน ซึ่ง
 จะมีพระอาทตยนั่งกตบพณอยู่ในท่าปรกติ เพราะเด่นเพลง
 จบตงพอดี และนั่งมอญคนเดียวจนกระทั่งมานับคต้นิท





พิมพ์ที่เจริญศิลป์การพิมพ์ ถนนเอวราช สี่แยกวัดตึก
นางหยัง แซ่หอน ผู้พิมพ์และโฆษณา 5/97

